

augustus 1989 no. 24

Officieel orgaan

van de

Filatelistenvereniging
"NOVIOPOST"

te

Nijmegen

Verschijnt 4x per jaar

IN DIT NUMMER

*

vindt u de 5e aflevering
van de artikelenserie
"Nederlandse literatuur op postzegels"
door de heer J. Tolsma

*

vindt u een kort verslag
van de jaarvergadering
met veel nieuws
over de bestuurswisseling

*

vindt u veel ander en
belangrijk verenigingsnieuws

De Redactie

1 september

Vergadering met wat grotere clubveiling. De kavellijst vindt u elders in dit nummer. Voorts verloting en presentieverloting.

29 september

Vergadering met lezing. Spreker en onderwerp worden tijdens de vergadering van 1 september bekendgemaakt. Voorts verloting en presentieverloting.

29 oktober

Internationale Postzegeldag in Hotel "ERICA" te Berg en Dal.

3 november

Vergadering met verloting en presentieverloting. Gelegenheid tot het bezichtigen van kavels, die de volgende dag worden geveild zullen worden.

4 november

Grote veiling. Bezichtiging der kavels van 10.30 tot 12.00 uur. Aanvang van de veiling is om 13.30 uur precies.

8 december

De traditionele St.Nicolaasviering met bingo, verloting en presentieverloting.

Met uitzondering van de Internationale Postzegeldag, die wordt gehouden in Hotel "ERICA" te Berg en Dal, vinden alle vergaderingen plaats in het Wijkcentrum "De Klokketoren", Burg. Slotemaker de Bruineweg 270 (hoek Muntweg) te Nijmegen. Telefoon 080 - 552649. Aanvang der vergaderingen om 20.00 uur. Zaal open om 19.00 uur.

JAARVERGADERING

Op 12 mei hielden we, zoals gebruikelijk, onze jaarvergadering. Met het Pinksterweekend in het vooruitzicht was de opkomst slechts een 50-tal leden, niet groot maar wel begrijpelijk.

Na de herdenking van de tien ons in het afgelopen jaar door de dood ontvallen leden volgde de afwerking van de gebruikelijke agenda. Enkele zaken willen we even de revue laten passeren.

De 532 leden, die onze vereniging eind 1988 telde, zorgden er tezamen voor dat er in de rondzenddienst voor ruim f 80.000 aan zegels omging, terwijl de nieuwtjesdienst voor f 24.000 aan zegels en de Nederlandse F.D.C.-dienst voor f 4.000 aan eerstedagenveloppen distribueerden.

Het bezoek aan de vergaderingen was zeer bevredigend; dat geldt eveneens voor de postzegeldagen. Voor deze laatstgenoemde dagen is in 1989 een nieuwe organisatie van start gegaan. Veilingen en verlotingen stonden behoorlijk in de belangstelling. Ook de busreis met 50 personen naar "Filacept" in Den Haag was zeer geslaagd.

De tentoonstelling "Waalpost 88" was een succesvol hoogtepunt. Ook in financieel opzicht draait de vereniging heel behoorlijk. Al met al was het een goed jaar.

Tenslotte de bestuursverkiezing waarbij een wisseling van de wacht plaatsvond. De voorzitter, de heer A. Bosman, trad af en stelde zich om gezondheidsredenen niet meer herkiesbaar. De voorzittershamer werd overgedragen aan de heer J. van 't Zelfde. Als dank voor zijn vele verdiensten ontving de heer Bosman de Bondsspeld en werd hij benoemd tot erelid.

De vergadering werd besloten met een kleine veiling en de gebruikelijke verlotingen.

Afscheid van Voorzitter

A. Bosman

Vrijdag 12 mei j.l. namen we afscheid van de heer A. Bosman als voorzitter van onze vereniging. Zijn gezondheid noopte hem wat meer aan zichzelf te gaan denken dan aan de vereniging en daarom stelde hij zich niet meer beschikbaar voor een nieuwe bestuursperiode. Tien jaar heeft de heer Bosman leiding gegeven aan verenigingen van postzegelverzamelaars. Eerst als voorzitter van de afdeling Nijmegen van de "Globe" en in dezelfde functie 5 jaar bij "Noviopost". Zo'n lange periode de eerst verantwoordelijke te zijn vraagt natuurlijk veel inspanning.

Toen hij in 1979 de voorzittershamer overnam, wisten maar weinigen wie de heer Bosman was en velen vroegen zich af hoe hij dat zou klaarspelen. Nu, na 10 jaar, weten we wel beter. Hij heeft zich ontpopt als iemand die vol energie aan het werk ging, die wist wat hij wilde en die zijn medebestuursleden kon motiveren en inspireren tot een hecht team; een team dat hem al die jaren trouw bleef.

De denkbeelden van dat team werden niet altijd in dank afgenomen. Dit leidde uiteindelijk tot de oprichting van "Noviopost". Menigeen verklaarde toen dat zo'n nieuwe vereniging een kort leven beschoren zou zijn, maar Noviopost bestaat nog steeds, en hoe!

Onder de bezielende leiding van de heer Bosman kwam Noviopost in de afgelopen 5 jaar tot bloei en wij kunnen rustig zeggen dat hij een financieel gezonde en bloeiende vereniging achterlaat. Een voorzitter die het durft, met succes, om in die 5 jaar ook nog een tentoonstelling te organiseren ("Waalpost 88"), moet wel over de nodige capaciteiten beschikken. Ook het reorganiseren van de rondzenddienst tijdens de ziekte en na het overlijden van de heer L. Moonernans is voor het grootste deel zijn werk geweest.

Naast zijn organisatorische talenten heeft hij zich ontpopt als iemand die het één en ander van de filatelie afwist en kans zag die kennis onder woorden te brengen in artikelen voor ons blad "Novioposta", dat onder zijn leiding uitgroeide tot een graag geziene aanvulling op het Maandblad. Zijn stijl van schrijven was zodanig dat het leesbaar was voor elk lid. Veel waardering kreeg het blad in den lande en het kreeg op "Waalpost 88" een verzilverd bronzen bekroning.

Veel hebben wij genoten van de resultaten van zijn andere hobby: het maken van filatelistische films.

Voor al deze activiteiten werd de heer Bosman gewaardeerd. Deze waardering werd door de Nederlandse Bond van Filatelistenverenigingen tot uitdrukking gebracht door hem te begiftigen met de Bondsspeld in zilver. De vereniging benoemde hem tot erelid. Wij wensen hem nog vele goede jaren.

Ten afscheid

Niet leuk, wel noodzakelijk. Na een periode, waarin ik met plezier heb gewerkt, was de tijd van afscheid daar. Jammer, maar het moet. Al die jaren heb ik mij geen moment verveeld, er was veel te doen. Sommige jaren waren "tropen"-jaren en men zegt dat die dubbel tellen. In ieder geval zijn ze niet in ruijn krouwe kleren gaan zitten.

Toch kijk ik met voldoening terug op de voorbije tijd. Vreugde en verdriet heb ik met u mogen delen. Waardevolle postzegelaanwinsten mocht ik bewonderen en van miskopen werd ik deelgenoot gemaakt. Eenvoudige kennis op postzegelgebied heb ik op velen onder u mogen overdragen, in woord dan wel in geschrift.

Hartelijk dank voor alle vriendelijke woorden die ik bij mijn afscheid van u mocht horen. Het heeft mij gesterkt in de overtuiging dat wij met elkaar een goede tijd hadden.

A. Bosman

Ter kennismaking

Het is voor mij, als nieuwe voorzitter, een uitdaging om van zo'n bruisende en gezonde vereniging als "Noviopost" de leiding in handen te krijgen.

Gelukkig heb ik al verschillende jaren in diverse functies in het bestuur meegelopen om te weten wat er allemaal gaande is. Toch ben ik mij ervan bewust dat men gauw vergelijkingen gaat maken met mijn voorganger.

Echter met vereende krachten en met behulp van mijn medebestuurders zal ik datgene doen om te zorgen dat de sfeer behouden blijft en de zaken zoveel mogelijk op dezelfde wijze zullen worden voortgezet, dan wel verder worden uitgebouwd.

Daarvoor heb ik uw vertrouwen gekregen en daar ben ik u dankbaar voor. Aan mij de taak dit vertrouwen niet te beschamen.

Tenslotte wil ik mijn voorganger bedanken voor al het werk dat hij voor de vereniging gedaan heeft, en wil ik hem en zijn vrouw nog vele jaren in goede gezondheid toewensen.

J. van 't Zelfde

Bloemenmagazijn en Plantenkas

bv bloemisterij

AALBERS

hatertseweg 275
telefoon 55 02 75 • nijmegen

HEEFT IE AL Z'N TANDEN NOG?

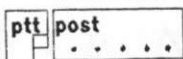

Filatelie is één van die vele zaken waarmee het postkantoor u van dienst kan zijn. Vraag maar hoe u de nieuwste nederlandse postzegels gemakkelijk in uw bezit kunt krijgen. Of wat het emissieprogramma van dit jaar is. En of PTT Post u ook bijzondere stempelafdrukken kan leveren. Gemakkelijk, zo dicht in de buurt!

FILATELIE

- FILATELIELOKETTEN VOOR UW SPECIFIEKE POSTZEGELWENSEN
- JAARCOLLECTIE
- POSTZEGELMAPJES

Kleine zaken. Grote zaken.
Je doet ze op het postkantoor.

RONDZENDING

Het seizoen 1988/1989 zit erop en het nieuwe komt eraan. Het financiële overzicht is nog niet gereed maar de afrekening met de' inzenders van boekjes heeft - als alles naar wens is gegaan - inmiddels plaatsgevonden.

Zoals gebruikelijk is er behoefte aan nieuwe boekjes. Gave zegels en redelijke prijzen zijn een eerste vereiste voor een succesvolle verkoop. Nederland en O.G. zijn nog steeds favoriet en dat is geen wonder. Boekjes met Nederlandse zegels zijn daarom bijzonder welkom. Bij het gereedmaken van boekjes zijn de aanwijzingen aan de binnenzijde van de omslag van groot belang voor u. Let u daar dus speciaal op.

De rondzending is niet meer weg te denken en is een zeer populaire manier om zegels te verkopen, maar denk eraan dat de presentatie van de aangeboden zegels voor de verkoop van veel belang is. Met name van belang zijn daarbij het aanbrengen volgens de nummering van de catalogus, en niet kriskras door elkaar. Gebruik goede plakkers of klemstroken.

Boekjes kunt u inleveren bij onze secretaris, de heer J.M. Rijdsijk, Postweg 37 te Nijmegen, telefoon 080 - 221596.

RONDZENDING

Sedert een aantal jaren hebben we naast de gewone rondzendingen ook een zgn. gerichte rondzending van diverse landen in Europa, alsmede USA/Canada en Australië/Nieuwzeeland. Sinds verleden jaar is daarbij ook gevoegd Klassiek Nederland en Overzee.

Bij een gerichte rondzending ontvangt u alleen maar boekjes van het land dat u hebt opgegeven. Ook dient u bij gerichte rondzendingen rekening te houden met de mogelijkheid dat de route van de doosjes wat verder uit elkaar ligt dan bij de gewone rondzendingen.

De nieuwe leden krijgen bij aanmelding de nodige informatie via onze afdeling Voorlichting. Wellicht dat er hiervoor interesse is onder diegenen die reeds langer lid zijn en nog niet aan de gerichte rondzending deelnemen. In dat geval kunt u zich in verbinding stellen met Mevr. Th.G. van Hoogstraaten, Zebrastraat 18 te Nijmegen, telefoon 080 - 550895.

RONDZENDING

Van diverse zijden is de vraag gesteld of het ook mogelijk is thematisch gerichte rondzendingen te laten circuleren. Wij zijn daartoe bereid mits er voldoende aanbod van dergelijke boekjes is en er voldoende belangstelling onder de leden bestaat. Momenteel hebben wij de beschikking over een aantal boekjes met bloemen en dieren (flora en fauna).

Eventuele belangstellenden die in aanmerking willen komen voor een gerichte rondzending op thematisch gebied, wordt verzocht contact op te nemen met Mevr. Th.G. van Hoogstraaten, Zebrastraat 18 te Nijmegen, telefoon 080 - 550895, onder vermelding van het gewenste thema.

Bij voldoende belangstelling zullen wij trachten een en ander te regelen. In dit kader zijn thematische boekjes dan ook van harte welkom.

WAALPOST 88

Na meer dan een jaar toch nog een bericht over "Waalpost 88". En nog heel erg leuk ook!

Toen de voorbereiding voor de tentoonstelling in volle gang was, kregen we een telefoontje om even met het Gemeentebestuur te komen praten, en wat bleek? De gemeente Nijmegen vond onze tentoonstelling van zoveel belang voor de stad, dat men voorstelde om in het frankeerstempel van de gemeente een aankondiging van "Waalpost 88" op te nemen. En aldus geschiedde, tot grote vreugde van met name de stempelverzamelaars.

Nu is er een "Studiegroep Verzamelaars Frankeerstempels Nederlandse Gemeenten" en deze club houdt elk jaar een verkiezing van het mooiste stempel van het jaar. De verkiezing van het stempel 1988 had als resultaat dat de gemeente Nijmegen met "Waalpost 88" en de gemeente Aarle-Rixtel - ex aequo - als eersten zijn geëindigd.

Het logo van "Waalpost 88" - naar het ontwerp van ons lid, de heer L.P. Straten - lag ten grondslag aan de afbeelding van de gemeentelijke frankeermachines. We zijn blij met de uitslag van deze verkiezingen voor zowel de organiserende verenigingen als voor de gemeente Nijmegen, die met haar bijdrage heeft meegeholpen om onze tentoonstelling te doen slagen.

A. Bosman

POSTZEGELTENTOONSTELLING

WAALPOST 88

NIJMEGEN

23 en 24 april

SNEL

Dat de PTT reeer dan honderd jaar geleden zonder automatisering, zonder computers, zonder vliegtuigen, etc. heel snel kon zijn met de verzending van poststukken, moge uit het volgende blijken.

Op 23 juli 1875 werd een briefkaart ter post bezorgd ten hulpkantore Kralingse Veer met bestemming Ostende in België. Op het kantoor Rotterdam is de kaart 's morgens tussen 8 en 12 uur afgestempeld, waarna de verzending een aanvang neemt. De spoorlijn Rotterdam-Antwerpen is nog geen feit omdat de spoorbrug in Rotterdam en de lijn door de stad nog niet gereed zijn. Deze worden eerst op 28 april 1877 feestelijk geopend.

KRALINGSE VEER
 ROTTERDAM
 BELGISCH GRENSKANTOOR

 BRUGGE
 OSTENDE

Naamstempel in blauw
 23 juli 1875 8M - 12M
 HOLLANDE NORD 1
 23 juli 1875
 23 juli 1875 7 S
 24 juli 1875 8 M

De briefkaart is dus niet per spoor, maar op andere wijze vervoerd naar Moerdijk, waar de spoorlijn begint die naar Antwerpen leidt. De kaart passeert de Nederlands-Belgische grens, krijgt een stempel en arriveert tenslotte 's avonds in Brugge, waar het aankomststempel 7 uur vermeldt. De andere morgen - 24 juli - is de kaart om 8 uur in Ostende, waar zij bezorgd wordt. Wat de snelheid betreft, is dit voor het jaar 1875 'niet slecht'.

A. Bosman

NOVIOPOSTJE

Gevraagd voor speciale verzameling:
door de PTT voor particulieren
bedrukte adreswijzigingskaarten.

Prijsopgave aan: J. Rutten
van 't Santstraat 142
6523 BK Nijmegen

Het in uw verzameling geïnvesteerde kapitaal
kan door bijv. lekkage, brand of diefstal
verloren gaan. Dan is er geld, soms veel geld nodig
om een nieuwe collectie op te bouwen.

A VAN DE HOEF

VERZEKERINGSWINKEL

Postbus 309, 6500 AH Nijmegen
Telefoon (080) 226585-233465
van Oldenbarneveltstraat 23,
6512 AS Nijmegen

Postzegelhandel
»DE DRIEHOEK«

Zegels van diverse europeese
landen in voorraad tegen
aantrekkelijke prijzen

*

REGELMATIG NIEUWE SNUFFELPARTIJTJES

*

Ook voor al Uw boekwerken bent
U bij ons op het juiste adres

*

Postzegel handel
»DE DRIEHOEK«

Paradijs 6

Arnhem

tel. 085-42 15 93
('s maandags gesloten)

KAVEL	OMSCHRIJVING		CAT.W.	INZET
1	B.R.D. 447-450	xxx	DM 1.80	-,75
2	546-548	xxx	-,80	-,40
3	554-556	xxx	4.95	1,65
4	587-590	xxx	4.---	1,25
5	591-594	xxx	3.---	1,25
6	596-598 Block 5	xxx	1.60	-,60
7	604-607	xxx	3.50	1,50
8	612-615	xxx	5.---	1,75
9	616-618	xxx	1.60	-,60
10	620-621	xxx	1.20	-,50
11	624-627	xxx	4.---	1,25
12	660-663	xxx	5.---	1,50
13	665-668 + 670-673	xxx	4.80	1,40
14	670-673	xxx	1.80	-,60
15	684-687	xxx	9.---	3,--
16	684-687 Block 6	xxx	9.---	3,--
17	731+732	xxx	8.30	3,--
18	807 Block 10	xxx	2.50	-,75
19	826-829	xxx	6.---	2,--
20	NED. 918-919	xxx	f 4,25	1,25
21	973-974	o	2,75	1,--
22	992-995	xxx	11,--	4,50
23	1003-1006	xxx	14,--	5,50
24	1007-1008	xxx	6,50	2,25
25	1007-1008 blokken van 4	xxx	26,--	9,--
26	1011 paar	xxx	10,--	4,--
27	1011 strip van 3	xxx	15,--	6,--
28	1015-1019	xxx	11,--	4,50
29	1026-1029	xxx	15,--	5,--
30	1037	xxx	6,--	2,--
31	1038-1041	xxx	13,--	5,--
32	1043-1045a strook	xxx	12,--	4,75
33	1052 paar	xxx	62,50	25,--
34	1059-1062	xxx	7,--	2,75
35	1094-1097	xxx	4,25	1,75
36	1098-1102	xxx	12,50	6,--
37	Comb 108+116	o	25,50	8,75
38	FDC 121	xxx	22,50	6,75
39	FDC 128	xxx	8,50	2,50
40	FDC 134	xxx	6,--	1,75
41	FDC 174	xxx	5,--	1,50
42	FDC 179	xxx	4,--	1,25
43	FDC 181	xxx	4,50	1,50
44	FDC 184	xxx	1,50	-,75
45	FDC 188	xxx	1,50	-,75
46	FDC 189	xxx	3,50	1,25
47	FDC 202	xxx	2,--	1,--
48	FDC 203	xxx	2,--	-,75
49	FDC 206	xxx	5,--	2,--
50	Dag van de Postzegel 1973			1,--
51	Nationale Tentoonstelling 1975			1,--
52	63e Philatelistendag 1975			1,--
53	Luchtvaart			1,--
54	Geboorte Johan F.B.C.D.			1,--
55	Velletje 1171		6,--	2,--
56	Velletje 1190		6,--	2,--

KAVEL	OMSCHRIJVING		CAT.W.	INZET
57	NED. 17	o	25,—	9,75
58	20	o	50,—	17,—
59	23	o	12,50	4,75
60	24	o	12,50	4,75
61	26	o	9,—	3,50
62	36	o	11,50	4,—
63	39	o	12,—	4,25
64	41	o	32,50	12,50
65	43	o	45,—	16,—
66	45	o	22,50	8,50
67	46	o	65,—	23,—
68	79	o	12,50	4,75
69	84-86	o	6,50	2,50
70	87-89	o	14,50	5,50
71	106	o	4,—	1,50
72	139-140	o	11,—	4,25
73	149-162	o	40,85	12,—
74	152	o	3,50	1,50
75	159	o	18,50	6,75
76	163-165	o	21,—	7,50
77	177-198	o	150,35	45,—
78	229-231	xx	65,—	25,—
79	236-237	o	10,25	4,—
80	239	xx	80,—	28,—
81	265-266	o	21,—	7,75
82	268	o	8,50	3,25
83	275	o	14,—	5,—
84	277	o	15,—	5,50
85	278	o	15,—	5,50
86	279-282	o	30,—	11,—
87	287-288	o	15,—	5,75
88	305-309	o	15,—	5,75
89	318-322	o	17,25	6,50
90	326	o	11,50	4,—
91	332-345	o	18,25	5,50
92	350-355	o	12,50	4,75
93	370	xx	12,—	4,25
94	374-378	o	7,—	2,50
95	474-489	o	50,50	15,—
96	487	o	35,—	13,—
97	536	o	10,—	4,—
98	537	o	45,—	18,—
99	542-543	xx	27,—	9,75
100	550-555	xx	115,—	32,—
101	556-560	xx	180,—	49,—
102	561	xx	12,50	4,75
103	562	o	4,25	1,50
104	578-581	o	45,—	16,—
105	612-616	o	40,—	15,—
106	671-675	xx	110,—	29,—
107	726	o	19,50	5,50
108	Boekjesinhoud 10a	o	21,45	7,—
109	Boekje Pb 29	xxx	20,—	8,—
110	Luchtpost 1-3	xx	70,—	25,—
111	Luchtpost 6-8	o	25,50	9,—
112	Cour no. 20 - 24	o	15,—	6,—

KAVEL	OMSCHRIJVING		CAT.W.	INZET
113	NED. Cour no. 25 - 26	o	55,—	22,—
114	Cour no. 27 - 40	o	33,50	13,—
115	FDC 91	o	5,—	1,—
116	FDC 162a	xxx	9,—	3,—
117	FDC 170a	xxx	7,—	2,—
118	FDC 179a	xxx	6,—	2,—
119	FDC 189a	xxx	5,—	2,—
120	FDC 197a	xxx	5,—	2,—
121	FDC 206a	xxx	6,—	2,—
122	FDC 213a	xxx	10,—	3,50
123	FDC 223a	xxx	11,—	3,75
124	FDC 231a	xxx	9,50	3,25
125	FDC 240a	xxx	9,—	3,—
126	NYPH show 1980	xxx		1,—
127	Jaarcollectie 1985 Prijs PTT		32,—	24,—
128	Jaarcollectie 1986 + supplement		62,—	48,—
129	Jaarcollectie 1987		37,50	28,—
130	Duitsland Collectie Oud-Duitsland		120,—	12,—
131	Collectie Bezet Gebied		150,—	15,—
132	Collectie Abstimmungsgebiete		350,—	35,—
133	Collectie Kolonien		200,—	20,—
134	NED. 875 blok kinderzegels	xxx	8,—	3,—
135	191 lastige waarde	xx	45,—	20,—
136	219	o	80,—	25,—
137	244-247	xx	250,—	80,—
138	779-783	xxx	16,—	6,—
139	830-834	xxx	7,—	2,—
140	859-863	xxx	7,—	2,—
141	877-881	xxx	6,—	2,—
142	894-898	xxx	7,50	2,—
143	920-924	xxx	12,50	5,—
144	BRD Diverse serie Technik postpr.	xxx	DM25,—	20,—
145	Partijtje	xxx	DM27,—	10,—
146	Partijtje	xxx	DM27,—	10,—
147	ZWEDEN Partijtje	o	25,—	5,—
148	DEN. Partijtje	o	30,—	5,—
149	NED. 937 blok kinderzegels	xxx	27,50	9,—
150	134-135	o	100,—	30,—
151	474-486	xx	155,—	35,—
152	490-494	xx	17,50	5,—
153	550-555	xx	115,—	32,—
154	602-606	xx	60,—	15,—
155	607-611	xx	35,—	8,50
156	661-665	xx	32,50	7,50
157	666-670	xx	42,50	11,—
158	702-706	xx	40,—	10,—
159	671-675	xx	110,—	32,—
160	707-711	xx	42,—	10,—
161	2 kinderbedankkaarten			2,—
162	Doosje aanteken-/luchtpoststroken			2,—
163	Album met bloemenzegels			15,—
164	Vóóroorl. rondz.schrift Fr. kol.			4,—
165	Vóóroorl. rondz.boek oude stempels			6,—
166	Stokboekje Nederland			15,—
167	538-541	xxx	40,—	16,—
168	722-726	xxx	40,—	16,—

Tijl Uilenspiegel en Reintje de Vos, ofwel één van de meest populaire genres in de middeleeuwen, de schelmenroman, worden in deze vijfde aflevering van onze serie Nederlandse literatuur op postzegels door de heer J. Tolsma onder de loep genomen.

Nederlandse literatuur op postzegels (5)

Middeleeuwse schelmenstreken

Eén van de meest populaire genres in de middeleeuwen was ongetwijfeld het dierdicht. Het is een gedicht waarin dieren de rol van mensen spelen, maar waarin ze voorzien zijn van één karakteristieke eigenschap. Zo is de leeuw machtig, de wolf gemeen, en de haas bang.

Wat heeft het nu voor zin dieren in de rol van mensen voor te stellen? Op de eerste plaats biedt het de schrijver of verteller de gelegenheid scherpe kritiek op de maatschappij te geven, zonder dat hij daardoor in moeilijkheden komt met de autoriteiten. Op de tweede plaats biedt zo'n verhaal ruime identificatiemogelijkheden voor de toehoorders. Iedereen herkent in de beschreven figuren wel een persoon die hem of haar sympathiek dan wel antipathiek is.

Het bekendste voorbeeld van zo'n dierdicht is wel "Van den Vos Reinaerde", 't verhaal over de sluwe Reintje de vos, dat in allerlei variaties tot op de dag van vandaag populair is gebleven.

De introductie van het verhaal vertelt dat de schrijver, ene Willem, een befaamd auteur is die al eens eerder een geruchtmakend boek heeft geschreven, nl. de Madoc. Dit boek was zo scherp van toon dat Willem er nog al eens wakker van heeft gelegen:

Willem die Madoc maecte
waer hi dicken (dikwijls) ~~omme~~ waecte.

Deze zelfde Willem nu heeft een boek geschreven over de streken van Reinaert. Het publiek begreep de reclameboodschap en concludeerde: dat belooft wat!

1

Het verhaal komt heel in het kort hier op neer:
Er komen bij Koning Nobel, de leeuw, veel klachten binnen over de misdaden van Reinaert. Zo klaagt de wolf Isegrim:

dat hi (Reinaert) mijn wijf hevet verhoert (mijn vrouw heeft verkracht)
en mijn kinderen hevet misvoert (mishandeld)
(nl.) dat hi se besekede daer si laghen
so dat er drie noit ne saghen (nooit meer konden zien)
en sijn worden staerblint (stekeblind).

Reinaert wordt voor de Koning gedaagd. De boden die hem moeten halen, lukt het echter niet hem naar het hof te krijgen. Pas na de derde keer komt

hij en wordt veroordeeld tot de galg. Terwijl zijn grootste vijanden de galg al oprichten, weet Reinaert met een verhaal over een verborgen schat de hebzucht van de Koning z6 te prikkelen dat de voltrekking van het vonnis wordt uitgesteld. Reinaert wordt op bedevaart gestuurd om te boeten voor zijn zonden, maar hij maakt dankbaar van de gelegenheid gebruik om zijn werkterrein te verplaatsen, iedereen in verwarring achterlatend.

2

Een beeld van Reinaert vindt u op het zegel van Luxemburg, waar naast de vos ook Koning Nobel en de andere dieren te zien zijn (1). Het frankeermachinstempel uit Bochum (2) laat zien dat Reineke Fuchs ook in Duitsland grote bekendheid geniet.

Een andere schelm, Tijl Uilenspiegel, is vooral aan het eind van de middeleeuwen heel populair geworden. België heeft twee zegels aan deze figuur gewijd: één uit 1944, waarop we Tijl zien samen met zijn geliefde Nele (3), en één uit 1979, uitgegeven t.g.v. het 10-jarig bestaan van de Action Laïque (Lekenwerk) (4). Tijl is een schelm "pur sang". Iedereen weet hij voor de gek te houden, te bedriegen en op te lichten. Wat is er aan die (rot-)streken nu zo vermakelijk voor de lezer? Tijl leeft volgens het motto "Wie niet sterk is, moet slim zijn".

3

4

5

Dat geldt ook voor de middeleeuwse burger, die alleen door slimheid de macht, van de heersende standen, de adel en de geestelijkheid, kan breken en de maatschappij naar zijn hand kan zetten. Alleen door slim de zwakke plekken van zo'n systeem uit te buiten, kan hij hogerop komen. Dit is exact wat Tijl voortdurend doet: mogelijkheden genoeg dus om zich met deze schelm te identificeren.

6

Het feit dat de negentiende-eeuwse roman van Charles de Coster over Tijl Uilenspiegel een bestseller is geworden, geeft aan dat in het Vlaanderen van die tijd de herkenning van die situatie nog steeds aanwezig is.

Ook in het buitenland is Tijl Uilenspiegel populair. Zo vinden we in Duitsland, zijn land van herkomst, verschillende afbeeldingen: een zegel uit 1977, waarop vier schelmenstreken zijn afgebeeld (5), een stempel van het Deutsches Fastnacht (Carnavals) Museum in Kitzingen (6), en een stempel van Heidenheim, waar de ballade van Uilenspiegel werd opgevoerd in het kader van de Volksspiele (7).

Wel een bewijs dat de schelm met de uil en de spiegel tot in onze tijd populair is gebleven.

J. Tolsma

Uit: *Grunopast*

TENTOONSTELLING

Tot 1 december 1989 kunt u inzendingen aanmelden voor de nationale postzegeltentoonstelling "Groningen 90". Bij onze secretaris, de heer J.M. Rijdsdijk, kunt u alle gewenste informatie krijgen over deelname en daaraan verbonden voorwaarden.

Stichting Filatelie Rijk van Nijmegen

Nederlandsche Vereeniging van Postzegelverzamelaars

in samenwerking met

afd. Nijmegen

INTERNATIONALE POSTZEGELBEURS

Toegang gratis

Zondag 29 oktober 1989

**in Hotel ERICA te BERG EN DAL
van 10.00-17.00 uur**

Hiermede wordt U uitgenodigd tot een bezoek aan de Internationale postzegelbeurs. Hotel ERICA te Berg en Dal zal op bovengenoemde datum het centrum zijn van een groot filatelistisch gebeuren.

U vindt in de zalen van genoemd hotel een keur van zegels, postwaardestukken, catalogi en alles wat een filatelist interesseert.

Op beperkte schaal zal ook ruimte beschikbaar zijn om te ruilen.

Voor inlichtingen en tafelreservering:

P. G. M. Gerrits, Bolerostraat 42, 6544 KR Nijmegen, telefoon 080-776745.

A.J. Lamers, Zellersacker 20-08, 6546 HW Nijmegen, telefoon 080-785092

Deze beurs is speciaal bedoeld voor postzegels. Muntenruil of -handel e.d. is niet toegestaan.

U wordt er tevens op attent gemaakt op de uitstekende keuken van Hotel ERICA.

Tot ziens in Berg en Dal.

Bestuur

Voorzitter:

J. van 't Zelfde, Marterstraat 50
6531 KC Nijmegen, tel. 060-551438

Secretaris:

J. M. Rijsdijk, Postweg 37
6523 KR Nijmegen, tel. 080-221596

Penningmeester:

M.L. van Houdt, Veemarkt 271
6511 ZJ Nijmegen, tel. 080-220588
Postbankrekening 575462 t.n.v.
Fil. Ver. "NOVIOPOST" Nijmegen

Mevr. J. A. Dassel-Nienhuis,
Pandastraat 28
6531 VD Nijmegen, tel. 080-552698

P. G. M. Gerrits, Bolerostraat 42
6544 RK Nijmegen, tel. 080-776745

Mr. F. M. Hilgers, Prof. Huybersstr. 23
6524 NP Nijmegen, tel. 080-231150

Mevr. Th. G. v. Hoogstraten-v. Rijswijk
Zebrstraat 18
6531 TX Nijmegen, tel. 080-550895

J. G. M. Rademaker, Wilsonstraat 19
6566 CN Millingen a/d Rijn
tel. 08813-1965

Nieuwtjesdienst

- Buitenland:

Mr. F. M. Hilgers, Prof. Huybersstr. 23
6524 NP Nijmegen, tel. 080-231150
Postbankrekening 5552048 t.n.v. Hoofd
Nieuwtjesdienst "NOVIOPOST" Nijmegen

Nederlandse FDC-dienst:

G. W. Schoenmaker, Tuinstraat 24
6551 ZK Weurt, tel. 08897-71006
Postbankrekening 4346530 t.n.v. Ned.
FDC-dienst "NOVIOPOST" Nijmegen

Commissie "NOVIOPOSTA"

Redactie:

A. Bosman, Dromedarisstraat 36
6531 NV Nijmegen, tel. 080-557120

J. M. Rijsdijk, Postweg 37
6523 KR Nijmegen, tel. 080-221596

Tekeningen:

L. P. Straten, Molenweg 125
6543 VA Nijmegen, tel. 080-776963

Administratie en expeditie:

M.L. van Houdt, veemarkt 271
6511 ZJ Nijmegen, tel. 080-220588

Commissie Voorlichting

P. G. M. Gerrits, Bolerostraat 42
6544 RK Nijmegen, tel. 080-776745

J. G. M. Rademaker, Wilsonstraat 19
6566 CN Millingen a/d Rijn
tel. 08813-1965

Rondzendingen

Administratie:

K. W. C. van Harten, Luipaardstraat 14
6531 PS Nijmegen, tel. 080-550316
Postbankrekening 2744133 t.n.v. Hoofd
Rondzendingen "NOVIOPOST" Nijmegen

Distributie:

J. H. A. A. Reerink, Hillekensacker 20-45
6546 LA Nijmegen, tel. 080-779202

G. A. J. Kolman, Akkerslagen 45
5364 RG Escharen, tel. 08860-73868

Subhoofd Oost:

Mevr. M. Dederen, Straalmanstraat 30
6521 JM Nijmegen, tel. 060-232465

Subhoofd Goffert:

E. J. Hubertus, Luipaardstraat 8
6531 PS Nijmegen, tel. 080-553735

Subhoofd West:

J. H. A. A. Reerink, Hillekensacker 20-45
6546 LA Nijmegen, tel. 080-779202

Subhoofd Zuid:

L. v. d. Sloot, Winkelsteegseweg 16
6534 XE Nijmegen, tel. 080-551815

Subhoofd Buitengemeenten:

M.L. van Houdt, Veemarkt 271
6511 ZJ Nijmegen, tel. 080-220588

Gerichte Rondzendingen:

Mevr. Th. G. v. Hoogstraten-v. Rijswijk
Zebrstraat 18
6531 TX Nijmegen, tel. 080-550895

Commissie Postzeoelbeurs Berg en Dal van de Stichting "Filatelle Rijk van Nijmegen". namens "NOVIOPOST":

P. G. M. Gerrits, Bolerostraat 42
6544 RK Nijmegen, tel. 080-776745

Uitleenadressen

Yvert-catalogus:

Mevr. J. A. Dassel-Nienhuis,
Pandastraat 28
6531 VD Nijmegen, tel. 080-552698

J. A. W. de Graaf, Malvert 24-26
6538 AP Nijmegen, tel. 080-440110